

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-195/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-46/24 A

Název	Základní škola, Praha 4, Táborská 45
Sídlo	Táborská 45, 140 00 Praha 4 - Nusle
E-mail	skola@zstaborska.cz
IČO	47 611 456
Identifikátor	600 037 321
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Bc. František Prokop
Zřizovatel	městská část Praha 4
Místo inspekční činnosti	Táborská 421, Praha 4
Inspekční činnost na místě	29. – 31. ledna 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v základní škole (dále „ZŠ“), ve školní družině (dále „družina“) podle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a soulad s právními předpisy a s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost ZŠ, družiny a školní jídelny. Všechny své činnosti vykonává v sídle školy tvořeném školní budovou se dvěma

tělocvičnami a přilehlým pozemkem upraveným pro sportovní a rekreační pohybové aktivity.

K termínu inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 508 žáků prvního až devátého ročníku v 19 třídách (10 tříd na prvním a 9 tříd na druhém stupni). Škola je spádovou ZŠ pro pět žáků plnicích povinnou školní docházku v zahraničí. Nejvyšší povolený počet 550 žáků je naplněn z více než 90 %, skutečný i nejvyšší povolený počet žáků od poslední inspekční činnosti mírně vzrostl. Podpůrná opatření druhého a vyššího stupně jsou poskytována 48 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Významná část žáků hovoří odlišným mateřským jazykem, u většiny přetrvává v různé míře jazyková bariéra. Družina poskytuje v osmi odděleních zájmové vzdělávání žákům školy, nejvyšší povolený počet 275 účastníků zájmového vzdělávání je téměř naplněn.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve své funkci od roku 2008. Daří se mu naplňovat koncepci rozvoje školy, tj. poskytovat základní a zájmové vzdělávání podle inovativních trendů s důrazem na vytváření podmínek pro wellbeing žáků, profesní rozvoj pedagogických pracovníků a budování pozitivní atmosféry ve školním společenství. Jednotlivé rozvojové úkoly jsou vhodně aktualizovány, konkrétní kroky vycházejí z aktuálních situačních výzev (včetně závěrů poslední inspekční činnosti), informací získaných z vlastního hodnocení školy i aktivního vyhledávání dalších rozvojových příležitostí.

Tyto koncepční záměry se naplňují v kompetenčně pojatém ŠVP pro základní vzdělávání. Osnovy matematiky pro všechny ročníky byly zpracovány podle tzv. „Hejného metody“, z disponibilních hodin je posílena výuka anglického jazyka a informatiky, pestrá je nabídka volby druhého cizího jazyka, byly zavedeny některé netradiční kompetenčně orientované integrované vyučovací předměty („kamarád“, „konstruktér“, „Evropan“, „médiá“). Částečná diferenciacie skupin pro výuku anglického jazyka podle aktuálně dosažené úrovně žáků umožňuje podporovat nadané žáky a zvyšovat jazykové dovednosti všech žáků na úrovni jejich aktuálních potřeb.

Pedagogický sbor prošel od poslední inspekční činnosti obměnami. Aktuálně vzdělávání zajišťuje kromě ředitele dalších 39 učitelů, šest odborně kvalifikovaných asistentů pedagoga a dvě ukrajinské asistentky pedagoga, v družině působí sedm odborně kvalifikovaných vychovatelek. Třem učitelům příslušná odborná kvalifikace chybí, dva si ji doplňují studiem. Škola prokazatelně odborně kvalifikované učitele hledá.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je intenzivní, vedení školy srovnává své postupy s praxí v jiných školách. Organizační podmínky pro vzájemnou profesní podporu pedagogických pracovníků vycházejí z důrazu vedení školy na vytváření autonomního prostoru pro výukovou kreativitu a účelné rozdělení rolí v učitelském týmu. Vedle školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“) a vedení školy (ředitel a dva zástupci) byly ustanoveny týmy pro rozvoj jednotlivých kompetencí a gramotností, případně další metodická grémia řešící konkrétní problematiku. Tyto metodické útvary částečně přebírají roli pedagogické rady a provozních porad celého sboru, jejichž činnost probíhá jen v nezbytném rozsahu. Stručnost dokumentace odpovídá důrazu na flexibilitu managementu školy.

Vnitřní informační systém kombinuje účelnou elektronickou komunikaci a neformální osobní vedení. Hospitační činnost provádí vedení školy, jednotlivé metodické útvary koordinují i vzájemnou hospitační činnost učitelů. Takto získané poznatky o profesních

dovednostech pedagogických pracovníků jsou využívány k jejich dalšímu metodickému vedení.

Komunikace se zákonnými zástupci žáků a prezentace školy širší veřejnosti spočívá vedle osobního kontaktu především ve využívání několika digitálních komunikačních kanálů. Webové stránky školy v termínu inspekční činnosti procházely obměnou.

Škola navazuje řadu oboustranně užitečných partnerských vztahů na komunální, celostátní i mezinárodní úrovni, které využívá pro zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. S Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy, jejíž je fakultní školou, a partnerskou školou v Bratislavě spolupracuje na rozvíjení tzv. „Hejného metody“, s odborným externím partnerem se podílí na certifikaci digitálních dovedností žáků i učitelů, školní jídelna spolupracuje se školou připravující nutriční terapeutky. Partnerství se školou v Německu dává žákům možnost uplatnit cizojazyčnou komunikaci v praxi.

Díky efektivnímu využívání finančních prostředků z různých zdrojů si škola pro naplňování ŠVP vytváří adekvátní materiální podmínky. V nich došlo od poslední inspekční činnosti k řadě zlepšení. Byly vybudovány či adaptovány dílny pro polytechnickou výuku, badatelská učebna, ateliér s grafickou dílnou, na pozemku školy přibyla venkovní učebna, doplněny byly herní prvky pro družinu, obohaceny byly relaxační zóny na chodbách. V učebnách je pravidelně obměňován školní nábytek. Identitu školy dotváří jednotný výtvarný styl označení učeben a dalších vizuálií. Škola disponuje knižním fondem dostatečným potřebám rozvoje čtenářské gramotnosti a množstvím vhodného didaktického materiálu i kvalitních pomůcek, které jsou průběžně doplňovány. Ke zlepšení došlo rovněž v oblasti digitálních technologií, vybavení robotickou technikou koresponduje s aktuálními potřebami rozvoje digitální gramotnosti žáků.

Žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou prokazatelně seznamováni s bezpečnostními riziky při vzdělávacích činnostech. Míra úrazovosti je kolísavá, zaznamenané úrazy byly převážně drobného charakteru a udály se většinou v souvislosti s tělovýchovnými činnostmi. Výsledkem jejich rozborů jsou adekvátní opatření směřující k prevenci jejich opakování. Budova byla přiměřeně zajištěna proti vstupu neoprávněných osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací cíle všech hospitovaných vyučovacích hodin byly v souladu s příslušným ŠVP a odpovídaly vzdělávacím potřebám žáků. Výukové aktivity byly jen málo zaměřeny na postojové cíle (vyskytovaly se jen v necelé pětině hodin na prvním a méně než desetinu na druhém stupni), orientovaly se především na dovednosti a znalosti nezbytné k jejich osvojení. Mezipředmětové vztahy, zasazení učiva do dalších souvislostí nebo propojení tématu výuky s prostředím života žáků byly zaznamenány méně než ve třetině hodin. Žáci ve výuce příležitostně využívali ke svému učení autentické informační zdroje, ze zdrojů informací však převažoval učitelův připravený text nebo podobný materiál.

Užité metody a formy výuky byly s ohledem na vzdělávací cíle zvoleny vhodně. Převážná většina žáků byla za účelem jejich dosahování účelně aktivizována, učitelům se spolu se žáky dařilo téměř ve všech hodinách vytvářet klima podporující učení. Ke zvýšení názornosti a efektivní organizaci výuky učitelé účelně využívali didaktickou techniku, názorné pomůcky, didaktický aparát používaných učebnic a případně i další materiály. Úvod převážné části hodin obsahoval vhodnou komunikaci o cílech nebo alespoň o programu práce v hodině, často bylo zařazeno i závěrečné zhodnocení. Příležitost ke zlepšení spočívá

ve větším provázání obou těchto motivačních fází výuky a ve větším zaměření závěrů hodin na konkrétní podněty využitelné k dalšímu učení.

Hodiny českého jazyka a matematiky na prvním stupni byly efektivně zaměřeny na rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Učitelky využívaly metody učení hrou, zdařile se uplatňoval brainstorming a byly využívány myšlenkové mapy. Rozvoji kritického myšlení dobře sloužila diskuse, efektivní práce s chybou a společné hledání řešení zadaných úloh. K dalším pozitivům patřilo efektivní zařazování různých relaxačních aktivit.

V prvouce učitelky vhodně provázaly výuku se situacemi z reálného života žáků, ve vlastivědě byla účelně využita skupinová práce, při níž mohli žáci využít školní digitální technologie pro badatelskou činnost a alternativní práci s dalším zdrojem informací.

Efektivní rozvoj žáků prvního stupně v digitálních kompetencích zajišťovaly hodiny vzdělávací oblasti Informatika, zejména díky využití programovacích systémů. Výuka byla vhodně diferencovaná, byly zařazeny úkoly různého stupně náročnosti. Vhodně byly využity mezipředmětové vztahy a aplikovány i zkušenosti žáků z reálného života. Výuka vzdělávací oblasti Člověk a svět práce rozvíjela spolupráci, kreativitu a samostatné myšlení, zdařilé bylo i vrstevnické hodnocení finálních výrobků.

Hodiny výuky cizích jazyků na obou stupních se vyznačovaly důrazem na komunikační funkci jazyka, což podporovala častá práce ve dvojicích. Žáci se aktivně zapojovali do výuky, spolupracovali s učitelem i mezi sebou. Učitelé střídali efektivní metody a formy práce, k podpoře a doplnění vzdělávacích aktivit využívali digitální techniku. Učili s nadšením a předávali dobré jazykové vzory k nápodobě. Zdařilý byl průběh tandemové výuky, která využívala přítomnost rodilého mluvčího, díky níž byl velmi efektivní především nácvik správné výslovnosti a konverzace.

Výuka na druhém stupni byla metodicky pestrá a aktivizující, proces učení stimulovaly především strukturované úkoly přiměřené věku, schopnostem a dosaženým kompetencím žáků. Využití slovních metod jednostranného působení učitelů mělo správně jen doplňkový a shrnující charakter. Z účelného používání digitální techniky žáky i učiteli byla patrná uživatelská zběhlost, v hodinách zeměpisu a dějepisu žáci uplatnili vyhledávání na internetu. Využití prezentační techniky bylo efektivní pro zvýšení názornosti i organizaci výuky.

Některé výukové materiály obsahovaly částečnou gradaci obtížnosti a umožňovaly výběr úloh, resp. stanovení pořadí jejich řešení podle obtížnosti, ale důsledně diferencovaná zadání pro žáky se SVP nebo žáky nadané byla využívána jen velmi sporadicky. Prostor pro uplatnění nadání nebo zvýšené motivace výkonnějších žáků představovala pouze možnost preciznějšího vypracování otevřených úloh. Podpora žáků se SVP a žáků pomalejších spočívala především v ochotném poskytování dopomoci asistentkami pedagoga, případně učiteli.

Positivem výuky českého jazyka bylo výrazné zaměření na čtenářskou gramotnost a přiměřený důraz na výuku jazykových struktur. Hodiny matematiky směřovaly k získání nebo upevnění vzhledu do matematických vztahů, práce s chybou odpovídala specifikům zvolené výukové metody. Hodiny ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a příroda byly obsahově pestré, zvolené učivo bylo obohacující a podnětné, dílčí příležitost ke zlepšení spočívá v důkladnější didaktické analýze zvoleného učiva a v přesnějším stanovení vzdělávacích cílů specifických pro jednotlivé vzdělávací obory.

Hospitované zájmové vzdělávání přinášelo účastníkům atraktivní nabídku pestrých činností. Důraz vychovatelek na spolupráci, slušné chování a samostatnost posiloval osobnostní a sociální kompetence účastníků, některé aktivity vhodně rozvíjely i čtenářské dovednosti a upevňovaly vztah k beletrii.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů vytvořili velmi propracovaný systém sebehodnocení, v jeho rámci žáci v pravidelných intervalech reflektují svůj učený pokrok v účelně vymezených kategoriích. V průběhu vyučování se uplatňuje formativní zpětná vazba, zejména na prvním stupni. Zákonní zástupci jsou informováni o průběžné klasifikaci prostřednictvím elektronického systému, příležitost k důkladnějšímu formativnímu rozboru vytvářejí tripartitní setkání. Součástí systému získávání informací o výsledcích vzdělávání je i externí testování, takto získaná data jsou interpretována v kontextu interních zjištění a slouží k přijetí vhodných opatření.

Koncepční přístup školy k hodnocení žáků se projevuje ve využívání všech způsobů celkového hodnocení žáků na vysvědčení, v prvním ročníku slovně, ve třetím až devátém ročníku klasifikací a ve druhém ročníku kombinací obou způsobů. Ke slovnímu hodnocení přistupuje škola po důkladné úvaze i u některých žáků vyšších ročníků, pokud je toto opatření vhodné vzhledem k jejich vzdělávací situaci. Slovní hodnocení se využívá často u žáků s odlišným mateřským jazykem. Škola účinně podporuje jejich začleňování, kromě žáků z Ukrajiny využívají této kvality školy další žáci-cizinci.

Kvalitní podporu poskytuje ŠPP i ostatním žákům. Specialistky mají účelně rozdělené oblasti působnosti, vzájemnou koordinaci jejich činnosti zajišťují týdenní schůzky. Informovanost učitelů o obsahu doporučení podpůrných opatření ze školských poradenských zařízení a jejich metodická podpora je efektivní, zejména na prvním stupni. Systematické je průběžné vyhodnocování přínosu podpory v předmětu speciálně pedagogické péče. Individuální vzdělávací plány jsou zpracovány i vyhodnoceny kvalitně.

Systém podpory žáků s odlišným mateřským jazykem je komplexní. Kvalitní je výuka českého jazyka jako jazyka cizího v několika skupinách, tato diferenciací umožňuje efektivní zohlednění specifických potřeb a stupeň osvojení jazyka jednotlivými žáky. Pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně těmto žákům škola využívá plány pedagogické podpory, cíleně dbá o snižování komunikačních bariér v kontaktu s jejich zákonnými zástupci. Připravenost učitelů zvyšuje zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, škola využívá nabídek vhodného externího partnera. Efektivitu tohoto systému úspěšně zajišťuje specializovaná koordinátorka ve školním poradenském pracovišti.

Úspěšnost školy ve vytváření proaktivního vzdělávacího prostředí a účinnost podpory žákům se SVP dokládá hodnocení žáků na vysvědčení. Ve druhém pololetí předcházejícího a v prvním pololetí probíhajícího školního roku prospěla s vyznamenáním výrazná většina žáků prvního stupně a více než dvě třetiny žáků druhého stupně, čtyři žáci však na konci školního roku 2022/2023 neprospěli. Přejít žáků z prvního stupně na druhý není doprovázen zhoršením průměrného prospěchu. Prospěch většiny žáků se SVP se neodchyluje výrazněji od hodnocení jejich spolužáků.

Žáci školy jsou celkově úspěšní v přijímacím řízení do středního vzdělávání, ve školním roce 2022/2023 byla převážná většina žáků devátého ročníku přijata již v prvním kole. Pestrost zvolených středních škol je velká, dominují obory vzdělání s maturitní zkouškou. Z žáků, kteří konali jednotnou přijímací zkoušku, dosahují nadprůměrných výsledků zejména uchazeči o osmiletá gymnázia; ve školním roce 2022/2023 byli v českém jazyce i matematice nadprůměrní i žáci devátých ročníků, což představuje zlepšení oproti školnímu roku 2021/2022, kdy se jejich výsledky více přimykaly průměru.

Úroveň komplexního dosažení klíčových kompetencí žáci druhého stupně osvědčují v projektech uskutečňovaných v rámci oborových dnů. Občanskou a sociální kompetenci

žáků posiluje pravidelná činnost školního parlamentu. Na rozvoji žáků v této oblasti se významně podílí i činnost družiny, její aktivity rovněž přispívají rozvoji čtenářské gramotnosti.

Pro zvýšení motivace zlepšovat fyzickou výkonnost žáků se škola účastní projektu Odznak všestrannosti olympijských vítězů. Možnost uplatnit své umělecké předpoklady mají žáci při interních literárních a recitačních přehlídkách, na Táborském jaru a dalších komunitních akcích. Nadaní žáci dostávají příležitost využít své schopnosti v různých soutěžích včetně matematických.

Systém prevence rizikového chování je promyšlený a pečlivě plánovaný, zahrnuje vzájemně se doplňující programy od osvědčených externích poskytovatelů a interní akce, včetně výjezdního adaptačního kurzu pro žáky šestého ročníku. Pozitivem je zasílání námětů s elektronickými vzdělávacími zdroji zákonným zástupcům. Účinná je i sekundární prevence. Chování výrazněji porušující školní řád je řešeno specialistkami ŠPP, v závažnějších případech i komisionálně, v případě potřeby jsou ukládána kázeňská opatření. Dokumentace těchto postupů je vedena pečlivě.

O účinnosti systému prevence a pozitivním klimatu školy svědčí výrazná převaha udělených pochval nad kázeňskými opatřeními, v prvním pololetí aktuálního školního roku nebyl žádný z žáků hodnocen sníženou známkou z chování, na konci uplynulého jen jeden.

Závěry

Vývoj školy

- Mírně se zvýšil nejvyšší povolený i skutečný počet žáků základní školy.
- Ředitel školy pokračuje v uskutečňování a dalším rozvíjení koncepce inovativního vzdělání, ve všech ročnících je matematika vyučována podle tzv. „Hejného metody“, školní vzdělávací program byl obohacen o integrující kompetenčně orientované vyučovací předměty.
- Došlo k částečné obměně pedagogického sboru.

Silné stránky

Základní škola:

- Výrazně kompetenčně orientovaný školní vzdělávací program s několika inovativními průřezovými vyučovacími předměty. (1.2)
- Metodická kvalita výuky na prvním stupni. (4.1)
- Komplexní a funkční podpora žáků s odlišným mateřským jazykem. (6.1)

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola:

- Příležitost ke zlepšení spočívá v častějším zařazování postojových vzdělávacích cílů a v posílení souvislostí mezi úvodem a závěrečnou částí vyučovacích hodin. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Více provázat úvod a závěr vyučovacích hodin s ohledem na vzdělávací cíle.

- Vytvářet více příležitostí k zařazování postojových cílů do výuky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace ke zřízení školy a jmenování ředitele do funkce; výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace koncepce a řízení školy účinná ve školním roce 2023/2024
3. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy: osobní spisy, stav k termínu inspekční činnosti – vzorek; plán dalšího vzdělávání pro školní rok 2023/2024
4. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní rok 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
5. ŠVP pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání, účinné ve školním roce 2023/2024
6. Školní řád ZŠ a vnitřní řád družiny, ve zněních účinných k termínu inspekční činnosti
7. Rozvrh vyučovacích hodin, stav k termínu inspekční činnosti
8. Třídní knihy ZŠ a družiny, školní rok 2023/2024, stav k termínu inspekční činnosti – vzorek
9. Školní matrika ZŠ a družiny, stav k termínu inspekční činnosti; doklady přijímání k základnímu a zájmovému vzdělávání ve školním roce 2023/2024 – vzorek
10. Dokumentace školního poradenského pracoviště, účinná k termínu inspekční činnosti: preventivní program školy, plán akcí primární prevence; doporučení podpůrných opatření žáků se SVP – vzorek; individuální vzdělávací plány – vzorek; plány pedagogické podpory – vzorek
11. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví: řady odborných učeben; kniha úrazů, stav k termínu inspekční činnosti
12. Hospodářská dokumentace školy, stav k termínu inspekční činnosti: Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2022 a 2023, závazné ukazatele rozpočtu 2022, účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2022
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023,
14. Webové stránky školy [www. http://www.zstaborska.cz/](http://www.zstaborska.cz/), stav k termínu inspekční činnosti
15. Inspekční zpráva, ČŠIA-3161/16-A, z 24. ledna 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Filip Dostál, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zdeněk Dolanský, školní inspektor

Mgr. Jitka Štíhová, školní inspektorka

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

26. února 2024